

NAČRT ZA RAVNANJE Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

OBRAZEC ARIS

Ta obrazec je namenjen pripravi načrta za ravnanje z raziskovalnimi podatki (NRRP) za raziskovalne projekte, ki jih (so)financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS), kot je določeno v 4. členu [Uredbe o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti](#) (Uradni list RS, št. 59/23).

Raziskovalni podatki so opredeljeni kot zapisi o dejstvih (številčni podatki, besedilni, zvočni in slikovni zapisi), ki predstavljajo osnovno podlago za znanstveno raziskovanje in ki v okviru znanstvene skupnosti veljajo kot ustrezno sredstvo za preverjanje veljavnosti raziskovalnih spoznanj.

Prosimo vas, da izpolnite spodnji obrazec NRRP in ga posredujete ARIS **najkasneje v šestih mesecih od začetka izvajanja raziskovalnega projekta**. Priporočljivo je, da NRRP med izvajanjem raziskovalnega projekta po potrebi redno pregledujete in posodabljate. V primeru sprememb posodobljen NRRP priložite vmesnemu in zaključnem poročilu o rezultatih raziskovalnega projekta.

Pregled vsebine NRRP:

0. Splošne informacije
1. Povzetek in opis raziskovalnih podatkov
2. Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov
3. Zagotovitev podatkov na način FAIR
 - 3.1 Zagotavljanje najdljivosti podatkov (F)
 - 3.2 Zagotavljanje dostopnosti podatkov (A)
 - 3.3 Zagotavljanje interoperabilnosti podatkov (I)
 - 3.4 Zagotavljanje ponovne uporabe podatkov (R)
4. Etični in pravni vidiki
5. Drugi raziskovalni rezultati
6. Finančna sredstva

Uporabljene kratice:

- ADP – Arhiv družboslovnih podatkov
- GDPR – Splošna uredba o varstvu podatkov
- IT – informacijska tehnologija
- RO – raziskovalna organizacija
- ZVDAGA – Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih
- ZVOP-2 – Zakon o varstvu osebnih podatkov

Navodilo za izpolnjevanje

Obrazec izpolnite tako, da vsebino vnašate v celice v skrajnem desnem stolpcu oz. tam označite eno od ponujenih možnosti. V teh celicah so sedaj v sivi barvi pisave navedeni razlage oz. navodila za vnos ustreznih podatkov in opisov. To pomožno besedilo lahko po vnosu vsebine izbrišete.

0		Splošne informacije
0.1	Šifra projekta	V6-2550
0.2	Naziv projekta	Razvoj dvopredmetne dodiplomske študijske smeri slovenski znakovni jezik (UNI-SZJ)
0.3	Šifra vodje projekta	38535
0.4	Ime in priimek vodje projekta	Matic Pavlič
0.5	Ime in priimek osebe, ki je v RO zadolžena za podporo pri ravnanju z raziskovalnimi podatki	Ana Jenko Kovačič Datum sestanka: 27. 3. 2026
0.6	Interna pravila RO za ravnanje z raziskovalnimi podatki	Obstajajo neobjavljena
0.7	Verzija NRRP	1.0
1		Povzetek in opis raziskovalnih podatkov
1.1	Ali boste pri projektu ponovno uporabili že obstoječe podatke predhodnih raziskav?	☐ Da ☒ Ne Če označite »Da«, navedite, katere podatke (npr. glede na določeno temo) boste ponovno uporabili in s kakšnim namenom. Če označite »Ne«, opišite, kakšne so ovire glede ponovne uporabe že obstoječih podatkov in kakšni so razlogi, da se za ponovno uporabo niste odločili.
1.2	Katere vrste podatkov boste ustvarili oz. ponovno uporabili in v katerih formatih bodo shranjeni?	Izbrani so naslednji formati, in sicer ker so odprti in standardni, omogočajo torej deljenje in ponovno uporabo podatkov: <ul style="list-style-type: none"> • številčni: csv, xls • besedilni: docx, pdf • slikovni: jpg, png • video: mp4
1.3	Kakšen je namen ustvarjanja, zbiranja oz. ponovne uporabe podatkov in njihova povezava s cilji projekta?	<p>Namen ustvarjanja in zbiranja raziskovalnih podatkov v projektu je pripraviti znanstvene in strokovne podlage za razvoj novega študijskega programa s področja slovenskega znakovnega jezika, tolmačenja in poučevanja znakovnih jezikov. Raziskovalni podatki se v projektu ustvarjajo in zbirajo z namenom analize obstoječega stanja, identifikacije potreb na področju izobraževanja tolmačev in učiteljev znakovnega jezika ter pregleda dobrih praks v tujini.</p> <p>Podatki, ki jih v projektu zbiramo in ustvarjamo, vključujejo predvsem: pregled in analizo znanstvene in strokovne literature, analizo obstoječih študijskih programov v tujini, zapise sestankov in posvetov s strokovnjaki in predstavniki skupnosti gluhih, rezultate posvetov in morebitnih anket ali intervjujev z deležniki ter delovne dokumente, povezane z razvojem študijskega programa (npr. katalog znanja, predlogi predmetov, učni izidi in kompetence).</p>

		<p>Namen ponovne uporabe podatkov je predvsem uporaba obstoječih javno dostopnih virov, kot so znanstveni članki, monografije, učni načrti in opisi študijskih programov tujih univerz, strateški dokumenti in smernice s področja izobraževanja tolmačev in dostopnosti izobraževanja za gluhe. Ti podatki se analizirajo in primerjajo z namenom oblikovanja ustreznega in mednarodno primerljivega študijskega programa.</p> <p>Zbrani in ustvarjeni podatki so neposredno povezani s cilji projekta, saj omogočajo: (1) pripravo kataloga znanja in vsebin študijskega programa, (2) oblikovanje kompetenc diplomantov, (3) razvoj predmetnika in učnih načrtov, (4) utemeljitev potrebe po novem študijskem programu ter (5) pripravo dokumentacije za akreditacijo študijskega programa. Raziskovalni podatki tako predstavljajo temelj za doseganje glavnega cilja projekta, to je razvoj kakovostnega in mednarodno primerljivega študijskega programa na obravnavanem področju.</p>
1.4	Kakšna je pričakovana velikost podatkov, ki jih nameravate ustvariti oz. ponovno uporabiti?	☐ 0–10 GB ☒ 10–100 GB ☐ 100–1000 GB ☐ >1000 GB
2	Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov	
2.1	Kje bodo podatki med izvajanjem projekta shranjeni in varnostno kopirani?	Shranjevanje podatkov s samodejnim varnostnim kopiranjem bo urejeno znotraj omrežja RO, za katerega skrbi notranja IT služba.
2.2	Kako boste izbrali podatke za dolgoročno hrambo?	<p>Podatke za dolgoročno hrambo bomo izbrali na podlagi njihove znanstvene, strokovne in razvojne vrednosti ter na podlagi pravnih, pogodbenih in etičnih obveznosti. Dolgoročno bomo hranili predvsem tiste podatke, ki predstavljajo končne ali vmesne raziskovalne rezultate in ki omogočajo preverljivost raziskave ter ponovno uporabo podatkov v prihodnjih raziskavah ali pri razvoju študijskih programov.</p> <p>Za dolgoročno hrambo bodo predvidoma izbrani naslednji podatki: končne verzije analiz literature, končne verzije analiz tujih študijskih programov, katalog znanja in vsebin, razviti učni izidi in kompetence, končne verzije delovnih dokumentov, poročila o projektu ter anonimizirani povzetki intervjujev, anket ali posvetov z deležniki. Ti podatki predstavljajo rezultat raziskovalnega dela in so pomembni za transparentnost projekta ter za morebitno nadaljnjo uporabo.</p> <p>Podatki, ki vsebujejo osebne podatke (npr. zapisi intervjujev, zapiski sestankov, kontaktni podatki</p>

		<p>sodelujočih), se ne bodo hranili v izvorni obliki dolgoročno, temveč bodo pred dolgoročno hrambo anonimizirani ali pa bodo po zaključku projekta izbrisani, če za njihovo hrambo ne bo več pravne podlage.</p> <p>Pri odločanju o dolgoročni hrambi podatkov bomo upoštevali veljavno zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov (Splošna uredba EU o varstvu podatkov – GDPR in Zakon o varstvu osebnih podatkov), določila pogodbe o financiranju projekta ter smernice Univerze v Ljubljani in financerja glede ravnanja z raziskovalnimi podatki in njihove hrambe. Upoštevali bomo tudi načela odprte znanosti in načelo »as open as possible, as closed as necessary«, pri čemer bodo javno dostopni predvsem tisti podatki, ki ne vsebujejo osebnih ali drugih občutljivih podatkov.</p> <p>O izboru podatkov za dolgoročno hrambo bo odločala projektna skupina v sodelovanju z nosilno institucijo projekta, pri čemer bodo upoštevani pravni, etični in strokovni kriteriji ter smernice s področja ravnanja z raziskovalnimi podatki.</p>
2.3	Ali bodo podatki shranjeni v zaupanja vrednem repozitoriju?	☒ Da ☐ Ne Institucionalni repozitoriji FF UL
3. Zagotovitev podatkov na način FAIR		
3.1 Zagotavljanje najdljivosti podatkov (F)		
3.1.1	Ali bodo podatki označeni s trajnim identifikatorjem (PID)?	☐ Da ☒ Ne S trajnim identifikatorjem DOI bodo označene le znanstvena dela, objavljena v publikacijah, ki ta identifikator podpirajo.
3.1.2	Kateri metapodatki bodo ustvarjeni in kateri metapodatkovni standardi bodo pri tem upoštevani?	<p>V okviru projekta bomo ustvarjali metapodatke za vse raziskovalne podatke in dokumente, ki bodo nastali v času projekta, z namenom zagotavljanja preglednosti, sledljivosti, dolgoročne hrambe in možnosti ponovne uporabe podatkov.</p> <p>Metapodatki bodo praviloma vključevali naslednje informacije: naslov dokumenta oziroma podatkovne zbirke, avtorja oziroma ustvarjalca podatkov, sodelujoče raziskovalce, datum nastanka, datum zadnje spremembe, opis vsebine, ključne besede, raziskovalno področje, vrsto podatkov (npr. analiza literature, analiza študijskih programov, zapis intervjuja, zapis sestanka, anketni podatki, delovni dokument), metodologijo zbiranja podatkov (npr. pregled literature, intervju, anketa, analiza dokumentov), jezik dokumenta, verzijo dokumenta ter informacije o dostopu in morebitnih omejitvah dostopa (npr. zaradi varstva osebnih podatkov).</p>

		<p>Pri ustvarjanju metapodatkov bomo upoštevali splošne metapodatkovne standarde, ki se uporabljajo za raziskovalne podatke v družboslovju in humanistiki. Predvsem bomo uporabili metapodatkovni standard Dublin Core, ki omogoča opis osnovnih elementov, kot so naslov, avtor, predmet, opis, založnik, datum, tip, format, identifikator, vir, jezik in pravice. Po potrebi bomo upoštevali tudi priporočila repozitorijev, v katere bodo podatki morebiti oddani (npr. repozitorij Univerze v Ljubljani ali drugi ustrezní repozitoriji za raziskovalne podatke), ter načela FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).</p> <p>Če za posamezne vrste podatkov ne obstajajo specifični metapodatkovni standardi ali ti niso primerni za naravo podatkov v projektu (npr. zapisi sestankov, delovni dokumenti, analize), bomo metapodatke ustvarili v obliki standardiziranega opisa v preglednici ali dokumentu, ki bo vključeval osnovne elemente Dublin Core ter dodatne elemente, pomembne za projekt (npr. faza projekta, povezanost s ciljem projekta, tip aktivnosti, stopnja verzije dokumenta). Na ta način bomo zagotovili, da bodo podatki ustrezno dokumentirani in razumljivi tudi za morebitne nadaljnje uporabnike.</p>
3.1.3	Ali bodo metapodatki vsebovali ključne besede za izboljšanje najdljivosti in možnosti ponovne uporabe?	☐ Da ☒ Ne <p>S ključnimi besedami bodo opremljena le znanstvena dela, objavljena v publikacijah, ki ta način podpirajo.</p>
3.2	Zagotavljanje dostopnosti podatkov (A)	
3.2.1	Ali bodo vsi podatki odprto dostopni?	☐ Da ☒ Ne <p>Vsi podatki, zbrani in ustvarjeni v okviru projekta, ne bodo odprto dostopni, saj del podatkov vsebuje osebne podatke ali informacije, pridobljene v okviru intervjujev, posvetov in sodelovanja z deležniki, za katere veljajo omejitve glede dostopa in varstva osebnih podatkov. Na ta način bo zagotovljeno ravnotežje med načeli odprte znanosti in varovanjem osebnih podatkov ter etičnimi obveznostmi do sodelujočih v raziskavi.</p>
3.2.2	Kdaj bodo podatki odprto dostopni in za koliko časa?	<p>Odprto dostopni bodo predvsem tisti podatki, ki ne vsebujejo osebnih ali drugih občutljivih podatkov, in sicer: končne verzije analiz literature, končne verzije analiz tujih študijskih programov, katalog znanja, splošni opisi metodologije ter končna poročila projekta ali njihovi deli, če ne bodo vsebovali varovanih podatkov. Ti podatki bodo lahko objavljeni v institucionalnem repozitoriju Univerze v Ljubljani ali v drugem ustreznem repozitoriju za raziskovalne podatke, praviloma po zaključku projekta oziroma po objavi ključnih rezultatov, najpozneje v roku, ki ga določajo pravila financerja glede odprte znanosti.</p>

		<p>Podatki, ki vsebujejo osebne podatke (npr. zapisi intervjujev, anketni podatki, zapisi sestankov z identificiranimi osebami), ne bodo javno objavljeni v izvorni obliki. Če bo mogoče, bodo takšni podatki pred objavo anonimizirani in nato dostopni v anonimizirani obliki. Če anonimizacija ne bo mogoča brez izgube bistvenih informacij, bodo podatki dostopni na zahtevo za raziskovalne namene, in sicer na podlagi utemeljene prošnje in ob podpisu izjave o uporabi podatkov ter ob upoštevanju veljavne zakonodaje s področja varstva osebnih podatkov.</p>
3.2.3	<p>Na kakšen način bo v primeru omejitev pri uporabi omogočen dostop do podatkov med izvajanjem projekta in po njegovem zaključku?</p>	<p>Med izvajanjem projekta bodo podatki dostopni članom projektne skupine in po potrebi tudi sodelujočim partnerjem, in sicer preko varovanih institucionalnih informacijskih sistemov in repozitorijev z omejenim dostopom. Po zaključku projekta bodo podatki, predvideni za dolgoročno hrambo, shranjeni v institucionalnem repozitoriju ali drugem ustreznem repozitoriju, kjer bodo odprto dostopni trajno oziroma najmanj za obdobje, ki ga določajo pravila financerja in institucionalne smernice za hrambo raziskovalnih podatkov.</p>
3.2.4	<p>Ali bo za dostop do podatkov oz. njihovo branje potrebna dodatna dokumentacija oz. informacija o ustrezni programski opremi?</p>	<p>☐ Da ☒ Ne</p>
3.3	<p>Zagotavljanje interoperabilnosti podatkov (I)</p>	
3.3.1	<p>Katere geslovnike oz. šifrante boste uporabili pri pripravi podatkov in metapodatkov?</p>	<p>Za zagotavljanje možnosti izmenjave in ponovne uporabe raziskovalnih podatkov bomo pri opisovanju podatkov in ustvarjanju metapodatkov uporabljali uveljavljene nadzorovane besednjake in klasifikacije, ki se uporabljajo v humanistiki in družboslovju. Pri vsebinskem označevanju podatkov bomo uporabljali splošne geslovnike in klasifikacije, kot so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasifikacija raziskovalnih področij OECD (Field of Science and Technology – FOS), ki se uporablja za opredelitev raziskovalnega področja, • standardizirane predmetne oznake in geslovnike, ki se uporabljajo v knjižničnih sistemih (npr. geslovník Narodne in univerzitetne knjižnice ter sistem COBISS), • mednarodne predmetne oznake, kot so Library of Congress Subject Headings (LCSH), kadar bo to smiselno glede na vsebino podatkov, • standardizirane jezikovne oznake po standardu ISO 639 za označevanje jezika (npr. slv za slovenščino, eng za angleščino), • standardizirane oznake držav po standardu ISO 3166, kadar bodo podatki povezani z analizo tujih študijskih programov.

		<p>Kadar bo to relevantno za področje znakovnih jezikov, bomo uporabljali tudi terminologijo, uveljavljeno na področju jezikoslovja, tolmačenja in študij gluhih (Deaf studies), ter terminološke vire in slovarje s teh področij. Ključni pojmi bodo dosledno uporabljeni v enotni obliki (npr. slovenski znakovni jezik, skupnostno tolmačenje, kultura gluhih, dostopnost, inkluzija, visokošolsko izobraževanje), kar bo omogočalo lažje iskanje in primerljivost podatkov.</p> <p>Za ključne besede in opis podatkov bomo uporabljali nadzorovan seznam ključnih besed, ki bo pripravljen na ravni projekta in bo temeljil na kombinaciji obstoječih mednarodnih geslovnikov in terminologije s področja projekta. Ta seznam bo uporabljen dosledno pri vseh raziskovalnih podatkih in dokumentih, kar bo omogočilo boljšo preglednost podatkov ter njihovo lažjo ponovno uporabo.</p> <p>Z uporabo navedenih standardov, klasifikacij in nadzorovanih besednjakov bomo zagotovili, da bodo raziskovalni podatki opisani na način, ki omogoča njihovo izmenjavo, primerljivost in ponovno uporabo tako znotraj raziskovalnega področja kot tudi širše.</p>
3.3.2	Ali boste primorani uporabiti manj poznane ali lastne geslovnike oz. šifrate?	☐ Da ☒ Ne
3.4 Zagotavljanje ponovne uporabe podatkov (R)		
3.4.1	Na kakšen način boste zagotovili dokumentacijo, potrebno za ponovno uporabo podatkov?	<p>Za zagotavljanje možnosti ponovne uporabe raziskovalnih podatkov bomo pripravili ustrezno dokumentacijo, ki bo spremljala vse podatkovne zbirke in raziskovalne rezultate, nastale v okviru projekta. Dokumentacija bo pripravljena na način, ki bo omogočal razumevanje izvora podatkov, metodologije zbiranja podatkov ter pogojev za dostop in ponovno uporabo podatkov.</p> <p>Za vsako zbirko podatkov oziroma sklop raziskovalnih gradiv bomo pripravili osnovno dokumentacijo, ki bo vključevala: naslov podatkovne zbirke, avtorja oziroma ustvarjalca podatkov, sodelujoče raziskovalce, opis vsebine, datum nastanka, časovno obdobje zbiranja podatkov, metodologijo zbiranja podatkov (npr. pregled literature, analiza dokumentov, intervjuji, ankete, posveti), opis postopkov obdelave podatkov, opis strukture podatkov, ključne besede, jezik, informacije o morebitni anonimizaciji podatkov ter pogoje dostopa in uporabe podatkov.</p> <p>Dokumentacija bo pripravljena v obliki spremljevalnih dokumentov (npr. datoteka »README« v formatu TXT ali PDF), ki bodo shranjeni skupaj s podatki v repozitoriju. Datoteka README bo vsebovala tudi informacije o uporabljenih metapodatkovnih</p>

		<p>standardih, formatih datotek, verzijah dokumentov ter kontaktne podatke odgovorne osebe za podatke. Kadar bo to smiselno glede na vrsto podatkov (npr. pri anketnih podatkih ali strukturiranih preglednicah), bo dokumentacija vključevala tudi opis spremenljivk, definicije posameznih spremenljivk, uporabljene klasifikacije, merske enote (če je relevantno) ter pojasnila glede kodiranja podatkov.</p> <p>Dokumentacija in metapodatki bodo pripravljene v skladu z načeli FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable), kar pomeni, da bodo podatki opremljeni z ustreznimi opisi, identifikatorji, informacijami o dostopu in pogoji uporabe.</p> <p>Dokumentacija bo uporabnikom omogočala, da razumejo kontekst nastanka podatkov in način njihove uporabe, kar je pogoj za njihovo ponovno uporabo v raziskovalne in pedagoške namene.</p> <p>Na ta način bomo zagotovili, da bodo raziskovalni podatki ustrezno dokumentirani, razumljivi in uporabni tudi po zaključku projekta.</p>
<p>3.4.2</p>	<p>Ali bodo vaši podatki javno dostopni in licencirani v skladu z odprto licenco CC0, da bo s tem omogočena čim širša ponovna uporaba?</p>	<p>☐ Da ☒ Ne</p> <p>Raziskovalni podatki, ustvarjeni v okviru projekta, bodo opremljeni z odprtimi licencami, ki bodo omogočale njihovo ponovno uporabo v skladu z načeli odprte znanosti, ob hkratnem varovanju avtorskih pravic in preprečevanju neustrezne uporabe gradiv.</p> <p>Podatki in gradiva, ki ne vsebujejo osebnih podatkov in ne predstavljajo varovanih razvojnih gradiv (npr. analize literature, analize tujih študijskih programov, anonimizirani raziskovalni podatki, metodološki opisi), bodo praviloma objavljeni pod licenco Creative Commons CC BY 4.0, ki omogoča uporabo, razširjanje in predelavo gradiva ob obveznem navajanju avtorja in vira.</p> <p>Gradiva, ki predstavljajo razvojne rezultate projekta, kot so katalog znanja, predlogi predmetov, učni načrti in drugi dokumenti, povezani z razvojem študijskega programa, bodo po potrebi objavljeni pod bolj omejujočo licenco, npr. Creative Commons CC BY-NC (uporaba z navedbo avtorja samo v nekomercialne namene) ali CC BY-NC-ND (uporaba z navedbo avtorja, samo v nekomercialne namene in brez predelav), če bo to potrebno zaradi zaščite intelektualne lastnine in preprečevanja nepooblaščenega neposredne uporabe gradiv.</p> <p>To pomeni, da bodo lahko tretje osebe podatke uporabljale, citirale, analizirale in uporabljale za raziskovalne in pedagoške namene, vendar bodo morale vedno navesti vir in avtorje. Uporaba v</p>

		<p>komercialne namene ali neposredna uporaba razvojnih gradiv bo omejena v skladu z izbrano licenco.</p> <p>Po zaključku projekta bodo podatki, za katere ne veljajo omejitve glede varstva osebnih podatkov ali intelektualne lastnine, javno dostopni v ustreznem repozitoriju in bodo na voljo za ponovno uporabo v skladu z izbrano licenco. Na ta način bo zagotovljena možnost ponovne uporabe podatkov za raziskovalne, pedagoške in razvojne namene, hkrati pa bo zagotovljeno ustrezno navajanje avtorjev in zaščita rezultatov projekta.</p>
3.4.3	<p>Kakšne postopke zagotavljanja kakovosti podatkov boste uporabili?</p>	<p>Kakovost raziskovalnih podatkov bomo zagotavljali z uporabo sistematičnih in preglednih raziskovalnih postopkov, doslednim dokumentiranjem podatkov ter rednim notranjim pregledovanjem gradiv, ki nastajajo v okviru projekta.</p> <p>Pri zbiranju podatkov (npr. pregled literature, analiza študijskih programov, intervjuji, ankete, zapisniki sestankov) bomo uporabljali vnaprej določene metodološke pristope in enotne obrazce za zbiranje in zapisovanje podatkov, kar bo zagotavljalo primerljivost in sledljivost podatkov. Podatki bodo organizirani v strukturirani obliki, datoteke bodo enotno poimenovane, vse verzije dokumentov pa bodo ustrezno označene z datumom in številko verzije.</p> <p>Kakovost podatkov bomo zagotavljali tudi z rednim pregledom in validacijo podatkov znotraj projektne skupine. To vključuje preverjanje pravilnosti zapisov, popolnosti podatkov, skladnosti z metodologijo ter smiselnosti zbranih in analiziranih podatkov. Pri analizi literature in tujih študijskih programov bomo skrbeli za uporabo zanesljivih in relevantnih virov ter za natančno navajanje virov.</p> <p>Kakovost podatkov bomo ocenjevali predvsem z naslednjimi merili:</p> <p>točnost (ali so podatki pravilno zapisani in povzeti), popolnost (ali so zbrani vsi predvideni podatki), doslednost (ali so podatki zbrani in zapisani na enoten način), sledljivost (ali je mogoče ugotoviti izvor podatkov in način njihove obdelave), ustrezna dokumentiranost (ali so podatki opremljeni z ustreznimi metapodatki in dokumentacijo).</p> <p>Dodatno bo kakovost podatkov zagotavljana tudi z vključevanjem strokovnjakov in članov strokovne svetovalne skupine, ki bodo sodelovali pri pregledu rezultatov in razvoju študijskega programa, kar predstavlja obliko strokovne validacije rezultatov projekta.</p> <p>Na ta način bomo zagotovili, da bodo podatki, zbrani in ustvarjeni v okviru projekta, zanesljivi, pregledni, ustrezno dokumentirani in primerni za nadaljnjo uporabo.</p>

4. Etični in pravni vidiki		
4.1	Ali obstajajo etična ali pravna vprašanja, ki bi lahko vplivala na deljenje podatkov?	☒ Da ☐ Ne <p>V okviru projekta obstajajo etična in pravna vprašanja, ki lahko vplivajo na deljenje podatkov, saj projekt vključuje sodelovanje strokovnjakov, tolmačev in predstavnikov skupnosti gluhih ter lahko vključuje zbiranje podatkov z intervjuji, anketami ali zapisi posvetov. Takšni podatki lahko vsebujejo osebne podatke, zato njihovo deljenje ne bo v celoti odprto. Projekt se bo izvajal v skladu z veljavno zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov, zlasti v skladu s Splošno uredbo EU o varstvu podatkov (GDPR) in Zakonom o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2), ter v skladu z internimi akti nosilne institucije. Po potrebi bo projekt pred začetkom zbiranja podatkov, ki vključujejo osebne podatke, prijavljen oziroma obravnavan na pristojni komisiji za etična vprašanja nosilne institucije. Če bodo v raziskavo vključeni intervjuji, ankete ali druge oblike zbiranja podatkov od posameznikov, bodo udeleženci predhodno seznanjeni z namenom raziskave in načinom obdelave podatkov ter bodo podpisali informirano soglasje za sodelovanje in obdelavo osebnih podatkov. Osebni podatki bodo obdelovani le v obsegu, ki je nujen za izvedbo raziskave.</p> <p>Kadar bo to mogoče, bodo osebni podatki anonimizirani, tako da posameznikov ne bo več mogoče identificirati. Če popolna anonimizacija ne bo mogoča (npr. zaradi narave strokovnih funkcij sodelujočih), bodo podatki psevdonimizirani, dostop do identifikacijskih podatkov pa bo omejen na raziskovalce, ki podatke potrebujejo za izvedbo projekta. V javno dostopnih verzijah podatkov bodo osebni podatki odstranjeni ali anonimizirani</p>
4.2	Ali boste med izvajanjem projekta obdelovali oz. hranili osebne podatke?	☐ Da ☒ Ne <p>V projektu praviloma ne predvidevamo zbiranja osebnih podatkov v smislu GDPR (npr. podatki o zdravju, političnem prepričanju, veri ipd.). Vendar pa se lahko posredno pojavijo podatki, povezani z invalidnostjo oziroma statusom gluhih ali naglušnih oseb, kar se lahko šteje med posebne vrste osebnih podatkov.</p>
4.3	Ali bodo med projektom ustvarjene oz. ponovno uporabljene posebne vrste osebnih podatkov?	☒ Da ☐ Ne <p>V projektu se lahko pojavijo podatki, povezani z invalidnostjo oziroma statusom gluhih ali naglušnih oseb, kar se lahko šteje med posebne vrste osebnih podatkov. Glavni ukrepi za njihovo varstvo bodo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbiranje podatkov na podlagi informiranega soglasja, • anonimizacija ali psevdonimizacija podatkov,

		<ul style="list-style-type: none"> • shranjevanje podatkov v varovanih informacijskih sistemih nosilne institucije, • omejen dostop do podatkov (dostop bodo imeli le člani projektne skupine), • uporaba gesel in zaščitene map, • redno izdelovanje varnostnih kopij, • prenos podatkov po varnih kanalih. <p>Glavna tveganja pri obdelavi podatkov so možnost nepooblaščenega dostopa do podatkov, možnost identifikacije posameznikov v manjših strokovnih skupnostih ter možnost nenamernega razkritja osebnih podatkov. Ta tveganja bomo obvladovali z anonimizacijo podatkov, omejevanjem dostopa do podatkov, ustreznim shranjevanjem podatkov ter ozaveščanjem članov projektne skupine o ravnanju z osebnimi podatki.</p>
4.4	Kako boste uredili lastništvo avtorskih pravic in pravic intelektualne lastnine podatkov, ki jih boste ustvarili ali ponovno uporabili?	<p>Avtorske pravice in pravice intelektualne lastnine za raziskovalne podatke in gradiva, ki bodo nastali v okviru projekta, bodo urejene v skladu s pravili nosilne institucije projekta ter določili pogodbe o financiranju projekta.</p> <p>Praviloma bo nosilec materialnih avtorskih pravic za podatke in gradiva institucija, na kateri se projekt izvaja, medtem ko bodo avtorji ohranili moralne avtorske pravice (pravica do priznanja avtorstva). V primeru sodelovanja več partnerjev bodo medsebojna razmerja glede lastništva podatkov in pravic intelektualne lastnine urejena s partnerskim ali konzorcijskim sporazumom.</p> <p>Raziskovalni podatki, ki bodo javno dostopni, bodo objavljeni pod ustreznimi odprtimi licencami (npr. Creative Commons CC BY ali CC BY-NC), ki bodo določale pogoje uporabe in ponovne uporabe podatkov. Pri ponovni uporabi podatkov bo obvezno navajanje avtorjev in vira podatkov.</p> <p>Gradiva, ki predstavljajo razvojne rezultate projekta (npr. katalog znanja, učni načrti, razvojni dokumenti), bodo lahko predmet dodatne zaščite intelektualne lastnine in ne bodo nujno v celoti odprto dostopna, oziroma bodo dostopna pod bolj omejujimi licencami, ki bodo preprečevale nepooblaščen komercialno uporabo ali predelavo gradiv.</p> <p>Na ta način bo zagotovljeno ravnotežje med načeli odprte znanosti, zaščito avtorskih pravic in interesov projektnih partnerjev ter možnostjo ponovne uporabe raziskovalnih podatkov.</p>
5.	Drugi raziskovalni rezultati	
5.1	Ali boste poleg podatkov ustvarili ali ponovno uporabili tudi druge raziskovalne rezultate?	☐ Da ☒ Ne
6.	Finančna sredstva	

<p>6.1</p>	<p>Kakšni bodo stroški ravnanja s podatki in drugimi rezultati projekta po načelih FAIR in kako bodo kriti?</p>	<p>V okviru projekta posebni visoki stroški ravnanja z raziskovalnimi podatki niso predvideni, saj bodo podatki večinoma v obliki besedilnih dokumentov, preglednic in analiz, ki ne zahtevajo velikih shranjevalnih kapacitet ali posebne raziskovalne opreme. Kljub temu nastajajo določeni neposredni in posredni stroški, povezani s pripravo, shranjevanjem, dokumentiranjem in arhiviranjem podatkov. Med neposredne stroške sodijo predvsem stroški dela raziskovalcev, povezani s pripravo in urejanjem podatkov, anonimizacijo podatkov, pripravo dokumentacije in metapodatkov, pripravo podatkov za arhiviranje ter nalaganjem podatkov v repozitorije. Ti stroški so vključeni v redno delo članov projektne skupine in so kriti iz sredstev projekta v okviru stroškov dela.</p> <p>Med posredne stroške sodijo stroški informacijske infrastrukture, kot so uporaba računalniške opreme, strežnikov, varnostnih kopij in institucionalnih informacijskih sistemov za shranjevanje podatkov. Podatki bodo shranjeni na varovanih strežnikih nosilne institucije, ki zagotavlja redno izdelavo varnostnih kopij in ustrezno informacijsko varnost. Ti stroški so del redne infrastrukture institucije in se krijejo iz institucionalnih sredstev oziroma posrednih stroškov projekta.</p> <p>Za dolgoročno hrambo in odprti dostop do podatkov bomo po zaključku projekta uporabili institucionalni repozitorij Univerze v Ljubljani ali drug ustrezen repozitorij za raziskovalne podatke, kjer objava podatkov praviloma ne predstavlja dodatnih stroškov za projekt oziroma so ti stroški vključeni v institucionalno članstvo ali javno infrastrukturo odprte znanosti.</p> <p>Dodatni stroški lahko nastanejo v primeru potrebe po dodatni anonimizaciji podatkov, pripravi obsežnejše dokumentacije ali pripravi podatkov za javno objavo, vendar bodo tudi ti stroški pokriti v okviru sredstev projekta in rednega dela projektne skupine.</p> <p>Na ta način bodo stroški ravnanja z raziskovalnimi podatki pokriti iz sredstev projekta in iz institucionalne infrastrukture, pri čemer ne pričakujemo večjih dodatnih finančnih obremenitev, povezanih izključno z ravnanjem z raziskovalnimi podatki.</p>
<p>6.2</p>	<p>Kdo bo odgovorna oseba za ravnanje z raziskovalnimi podatki pri projektu?</p>	<p>Vodja projekta</p>

Uporabljeni viri:

- *Anotirana predloga načrta za ravnanje s raziskovalnimi podatki za projekte Obzorja Evropa.* CTK UL. Dostopno na: <https://dirrosdata.ctk.uni-lj.si/raziskovalni-podatki/nacrt-ravnanja-z-raziskovalnimi-podatki/>.

- Bezjak, Sonja (ur.) (2024). *Spoznaj FAIR: Priročnik o odprti znanosti v Sloveniji*. Univerza na Primorskem. Dostopno na: <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-328-9.pdf>.
- *Horizon Europe Data management plan template*. Dostopno na: https://www.openaire.eu/images/Guides/HORIZON_EUROPE_Data-Management-Plan-Template.pdf.
- *NWO Template Data management plan*. Dostopno na: <https://www.nwo.nl/en/research-data-management>.

Verzija dokumenta: 1.0

Številka: 6311-94/2024-1

Datum: 24. 3. 2026